

Hamplin, Göte
Tel: 010-698 13 16
Gote.Hamplin
@naturvardsverket.se

BESLUT
2012-01-12 Ärendenr:
NV-12740-11

Enligt sändlista

Överlämnande av rätt att besluta om skydds jakt efter varg till länsstyrelserna i det Mellersta rovdjursförvaltningsområdet

Beslut

Naturvårdsverket överlämnar med stöd av 24 b § jaktförordningen (1987:905) rätten att besluta om skydds jakt till länsstyrelserna i Mellersta rovdjursförvaltningsområdet och i enlighet med 2 § förordning (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn enligt följande:

Art: Varg

Antal individer som högst får fällas: 25

Delegering till länsstyrelserna i: Västra Götalands, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Dalarnas och Gävleborgs län.

Delegering gäller för tiden: 2012-01-13 till och med 2012-12-31

Djur som fälls med stöd av 28, 28 a, 28 b, 40b §§ jaktförordningen samt med stöd av 9 § jaktlagen (1987:259) ska *inte* räknas i det antal individer som högst får fällas med stöd av detta delegeringsbeslut.

Länsstyrelsernas beslut om skydds jakt ska innehålla ett förbehåll om att beslutet kan återkallas om det beslutade handlingsutrymmet uppnåtts.

Länsstyrelserna ska, samma dag som beslut om skydds jakt fattats, skicka en kopia av beslutet till Naturvårdsverket per e-post (NV-skydds jakt@naturvardsverket.se) i enlighet med 24 c § jaktförordningen som gäller Naturvårdsverkets uppföljningsansvar.

Detta beslut ersätter Naturvårdsverkets tidigare beslut 2011-10-31 (ärendenummer NV-09820-11) om förlängning av rätten att besluta om skyddsjakt efter varg.

Kungörelsedelgivning

Naturvårdsverket beslutar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelsedelgivning. Kungörelsen ska enligt 47 § delgivningslagen hållas tillgängligt viss tid hos myndigheten eller på annan plats. Beslutet hålls i enlighet därmed under överklagandetiden tillgängligt hos Naturvårdsverket på Valhallavägen 195 i Stockholm.

Naturvårdsverket förordnar med stöd av 59 § jaktförordningen att detta beslut skall gälla utan hinder av att det har överklagats.

Bakgrund

Riksdagen beslutade den 21 oktober 2009 om en ny rovdjursförvaltning (prop. 2008/09:210, 2009-10:MJU8). Inriktningen på den nya rovdjursförvaltningen är att länsstyrelsernas ansvar i rovdjursförvaltningen utökas till att även omfatta beslut om skyddsjakt och licensjakt efter stora rovdjur. I propositionen skrivs att Naturvårdsverket ska kunna delegera beslutanderätt om jakt efter stora rovdjur till länsstyrelsen. Vidare skrivs:

En grundförutsättning för att Naturvårdsverket ska kunna delegera beslut om licensjakt eller skyddsjakt till länsstyrelsen bör vara att det i länet finns en reproducerande stam av den aktuella arten. Att en stam är reproducerande bör betyda att en föryngring av arten har konstaterats i länet under varje av de tre föregående reproduktionscyklerna. Naturvårdsverkets delegationsbeslut till länsstyrelserna bör alltså baseras på inventeringsresultatet föregående säsonger. Naturvårdsverket bör kunna delegera rätten att besluta om licensjakt och skyddsjakt utan att ange det högsta antal djur som får fällas, om förekomsten av den aktuella arten överstiger såväl miniminivån i det aktuella rovdjursförvaltningsområdet som miniminivån för länet. Även om arten understiger dessa nivåer eller om nationella miniminivåer saknas, bör Naturvårdsverket kunna delegera rätten att besluta om en begränsad jakt. En sådan delegation bör då främst avse skyddsjakt. I sådana situationer bör Naturvårdsverket ange det högsta antal djur som får fällas vid skyddsjakt. (s. 24)

Regeringen beslutade den 16 augusti 2011 att ge Naturvårdsverket ett tilläggsuppdrag om den svenska rovdjurspolitiken. Utöver uppdraget beslutade regeringen att Naturvårdsverket, vid beslut om jakt, inte längre ska utgå från den tillfälliga begränsningen av vargstammen till högst 210 individer. Regeringen beslutade även om två nya tillfälliga paragrafer, 23 e och 24 e §§ jaktförordningen. Innebörden av dessa är att Naturvårdsverkets eller länsstyrelsens eventuella beslut om licensjakt efter varg under 2012 endast får syfta till att förebygga eller minska risken för skada av varg. Regeringens uppdrag till Naturvårdsverket innehåller en del som avser skyddsjakt av rovdjur generellt och en del som avser skyddsjakt på varg under 2012.

Uppdraget redovisades till regeringen den 15 november 2011. Regeringen hade en remisshearing den 25 november gällande nämnda uppdrag. Regeringen fattade beslut den 15 december 2011 om ett förtydligande i jaktförordningen om förebyggande skydds jakt. Dessutom delegeras besluten tydligare till berörda länsstyrelser.

Naturvårdsverket överlämnade 2010-02-15 rätten att besluta om skydds jakt efter varg till länsstyrelserna i Mellersta rovdjursförvaltningsområdet (dnr 411-05314-10). Beslutet gällde tiden fram till 2010-10-31. Naturvårdsverket beslutade om förlängning av beslutet t o m 2012-01-15 (Ärendenr NV-09820-11) i avvaktan på ovanstående redovisning av regeringsuppdrag och påföljande regeringsbeslut. Vidare överlämnar Naturvårdsverket 2012-01-12 rätten att besluta om skydds jakt efter varg till länsstyrelserna i Norra rovdjursförvaltningsområdet (Ärendenr NV-12739-11). Beslutet gäller tiden fram till 2012-12-31.

Viltskadecenter har på uppdrag av Naturvårdsverket tagit fram uppgifter om vilka län som har haft en reproducerande stam under de tre senaste årens reproduktionscykler för varg. Län i det Mellersta rovdjursförvaltningsområdet som helt eller delvis berörs av vargföryngringar de tre senaste åren är Västra Götalands, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Dalarnas och Gävleborgs län. Län i det Norra rovdjursförvaltningsområdet som berörs av vargföryngringar de tre senaste åren är Jämtlands län.

Forskarrapport om beskattning av den svenska vargstammen 2012

Naturvårdsverket gav i juni 2011 vargforskningsprojektet vid Sveriges Lantbruksuniversitet, Skandulv, i uppdrag (Ärendenr. NV-06115-11) att bland annat utreda utifrån erfarenheterna av de gångna två vintrarnas jakt efter varg och senaste tillgängliga inventeringsdata, beräkna lämpliga beskattningsnivåer för att uppnå riksdagens etappmål om minst 20 årliga föryngringar och en stam som inte överstiger 210 individer. Eftersom regeringen den 17 augusti 2011 beslutade att kravet på att vargstammen inte ska överstiga 210 djur inte längre ska gälla, ändrade Naturvårdsverket uppdraget i den del som avsåg att beräkna lämpligt uttag då grundförutsättningen för denna del inte var aktuellt längre. Uppdraget avsåg istället att beräkna sambandet mellan möjlig beskattning och vargstammens tillväxt. Slutrapporten redovisades 2011-10-20 (Ärendenr. NV-06115-11).

Forskarrapporten påtalar att det finns ett antal osäkerheter och slumpfaktorer i systemet. Tillväxttakten i vargstammen varierar starkt och slumpmässigt mellan åren och ligger i genomsnitt på mellan 19 och 22 procent beroende på mellan vilka år beräkningen görs. Tillväxten 2010/2011 till 2011/2012 bedöms bli mellan 20 och 25 procent. Forskarna har arbetat med två olika modeller för att beräkna antalet djur som kan fällas för att uppnå olika tillväxttakter i vargstammen. Ena modellen (ålder- och könsstrukturerad) fokuserar på att beräkna effekten av ändrad inriktning av jakten mot vissa specifika kategorier av varg. Den andra modellen (s.k. Bayesian modell) analyserar osäkerheten i uppskattningen av jaktens effekter på vargstammens utveckling.

Modellerna ger något olika resultat för hur många vargar som kan fällas för att bibehålla en i förväg bestämd storlek på tillväxt i vargstammen. Modell 1 anger att 54 vargar kan fällas år 2012 för att undvika en fortsatt ökning av vargstammen (nolltillväxt) medan Modell 2 ger mellan 39 och 47 vargar för att uppnå detta resultat. Ifall vargstammens tillväxt ska begränsas till 10 procent ska man enligt Modell 1 fälla 30 vargar medan motsvarande för Modell 2 är mellan 15 och 23 vargar. Enligt Modell 2 kan man också bedöma att osäkerheten i resultaten är relativt stor. Om inga vargar fälls ger båda modellerna sammantaget en tillväxt i vargstammen på mellan 16 och 22 procent från år 2012 till år 2013.

Dödlighet

Under perioden 2010-11-01 till 2012-01-10 har 100 döda vargar inkommit till Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA). Fördelning av kända dödsorsaker beskriv i tabell 1.

Tabell 1. Antalet kända döda vargar och dödsorsak 2010-11-01 t o m 2012-01-10.

Dödsorsak	Antal döda vargar
Licensjakt	47
Skyddsjakt 23 b § jaktförordningen	22
Trafik	11
28a § jaktförordningen	6
Sövningsrelaterat	2
9 § jaktlagen	1
Illegal jakt	1
Ej fastställd	3
Drunknat	1
40 b § jaktförordningen	4
26 a § jaktlagen	1
Sjuk/skada	1

Den länsvisa fördelningen av kända döda vargar beskrivs i tabell 2.

Tabell 2. Antalet kända döda vargar fördelat på län 2010-11-01 t o m 2012-01-10.

Län	Antal döda vargar
Dalarna	33
Värmland	23
Gävleborg	12
Örebro	9
Västra Götaland	8
Jämtland	9
Västmanland	1
Norrbottn	2
Östergötland	1
Kronoberg	1
Västerbotten	1

Skäl

Vargen är strikt skyddad enligt art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter). Undantag från det strikta skyddet kan endast medges av ett antal skäl som finns angivna i artikel 16.1. Undantaget har i svensk lagstiftning förts in som skydds jakt och licensjakt i 23 a respektive 23 c §§ jaktförordningen. Enligt artikel 16.1 räcker det inte med att det föreligger skäl för undantag i enlighet med punkterna a)-e). Utöver det krävs även att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos beståndet av den berörda arten. Det bör därför betonas att det högsta antalet djur som får fällas med stöd av länsstyrelsernas beslut inte är en kvot som ska fyllas utan ett handlingsutrymme för beslut om skydds jakt som kan utnyttjas om allvarlig skada uppstår eller om det finns stor sannolikhet att allvarlig skada kommer att inträffa. Länsstyrelsen måste vid varje tillfälle bedöma om skydds jakten påverkar gynnsam bevarandestatus för arten och om annan lämplig lösning finns. Om det högsta antalet djur skulle fällas blir följden att Naturvårdsverket beslutar om eventuell ytterligare skydds jakt under resten av delegeringsperioden.

Eftersom det i dagsläget saknas en nationell minimivå för varg kan Naturvårdsverket endast besluta om delegering med stöd av 24 b § jaktförordningen. Vid delegeringen ska Naturvårdsverket ange ett högsta antal djur som får fällas med stöd av länsstyrelsernas beslut om skydds jakt.

Antalet vargar som fälls med stöd av myndighetsbeslut har varierat mycket mellan år. Generellt kan sägas att antalet fällda djur ökar med ökande rovdjursstammar men det är mycket svårt att förutsäga hur många djur som kommer att fällas ett enskilt år. I bedömningen av det antal individer som högst får fällas enligt beslut 2012-01-12, NV-12739-11 och NV-12740-11 om överlämnande av rätt att besluta om skydds jakt efter varg till länsstyrelserna i de Mellersta och Norra rovdjursförvaltningsområdena har Naturvårdsverket tagit hänsyn till antalet djur som de senaste åren fällts vid skydds jakt, till utvecklingen av förekomsten av den aktuella arten samt resultat från forskarrapporten från SLU. Naturvårdsverket anser att länsstyrelserna bör ha ett väl tilltaget handlingsutrymme när det gäller högsta antalet djur som får fällas med stöd av beslut om skydds jakt. Naturvårdsverket bedömer att ett utrymme som medger att högst 25 vargar får fällas i Mellersta rovdjursförvaltningsområdet och att högst sju vargar får fällas i det Norra rovdjursförvaltningsområdet (Jämtlands län) är ett rimligt handlingsutrymme.

Vargstammens tillväxttakt medför en potentiellt ökad risk för skadesituationer särskilt i tamdjurstäta områden och i renskötselområdet. I det Mellersta rovdjursförvaltningsområdet har vargstammen etablerat sig över stora delar av området som gränsar mot renskötselområdet. När fjolårsvalpar lämnar sina födelserevir kan de gå de in i renskötselområdet. I Jämtlands län har under året 3 vargar fällts under skydds jakter. Naturvårdsverket bedömer att rätten att besluta om skydds jakt efter högst sju individer inom Jämtlands län under 2012 är ett rimligt handlingsutrymme. Naturvårdsverket bedömer att det även kan komma

att finnas ett behov av beslut om skyddsjakt efter varg i de län som inte omfattas av beslut om överlämnande av rätt att besluta om skyddsjakt efter varg. Ovanstående handlingsutrymme möjliggör för Naturvårdsverket att kunna fatta sådana beslut.

Naturvårdsverket gör bedömningen att vargstammen i dagsläget inte har gynnsam bevarandestatus. Hur stor vargstammen bör vara för att ha uppnått gynnsam bevarandestatus beror bl.a. på hur invandringen av vargar med östligt ursprung till den mellansvenska vargstammen utvecklas samt hur den av riksdagen beslutade genetiska förstärkningen med flyttning av invandrade vuxna vargar med östligt ursprung och utsättning av vargvalpar kommer att fungera. För att uppnå gynnsam bevarandestatus krävs i dagsläget en viss tillväxt av vargstammen

Tillväxten av vargstammen 2012 beror bl.a. på hur många vargar som fålls efter beslut om skyddsjakt under året. På grund av de redovisade osäkerheterna i de två modellerna och de senaste årens tillväxt i vargstammen bedömer Naturvårdsverket att sannolikheten för en nolltillväxt i vargstammen är mycket liten även om samtliga 32 vargar som omfattas av Naturvårdsverkets delegationsbeslut skulle fållas.

Naturvårdsverket överlämnar i detta beslut rätten att besluta om skyddsjakt efter varg till och med den 31 december 2012 med ett handlingsutrymme för hur många djur som får fållas vid skyddsjakt med stöd av länsstyrelsernas beslut.

Naturvårdsverket har ett uppföljningsansvar enligt 24 c § jaktförordningen där verket fortlöpande ska bedöma om upprätthållandet eller vägen mot gynnsam bevarandestatus påverkas. Naturvårdsverket anser därför att det är av största vikt att kopior av beslut om skyddsjakt som fattas av länsstyrelserna snarast skickas till Naturvårdsverket med e-post.

Regeringen beslutade den 15 december 2011 (SFS 2011:1571) om ett förtydligande av 23 b och 23 d §§ i jaktförordningen som innebär att skyddsjakt efter björn, varg, järv, lo, säl eller örn på myndighets initiativ kan fattas om det finns en stor sannolikhet för att allvarlig skada kommer att uppstå även om någon skada inte har inträffat. Detta förutsatt att det finns en stor sannolikhet för att det kommer att ske, att det inte finns någon annan lösning samt att gynnsam bevarandestatus inte förvärras.

Naturvårdsverket bedömer att behovet av skyddsjakt efter varg 2012 kan tillgodoses med skyddsjakt efter ansökan enligt 23 a och 23 b §§ jaktförordningen. Med stöd av ett förtydligande i 24 a jaktförordningen skulle viss förebyggande skyddsjakt kunna bedrivas efter eventuella enskilda individer eller familjegrupper som med stor sannolikhet kommer att orsaka allvarlig skada senare under året. Ett beslut om en sådan jakt innebär en mycket noggrann och ytterst svår bedömning. Naturvårdsverket bedömer därför att skyddsjakten företrädesvis kommer att bedrivas efter enstaka skadegörande individer.

Beslut om detta ärende har fattats av generaldirektör Maria Ågren. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit avdelningschef Lena Callermo, föredragande, Jens Abrahamsson och Göte Hamplin.

Maria Ågren

Lena Callermo

Upplysning om hur man överklagar, se bilaga

Bilaga

1. Hur man överklagar
2. Skandulvs rapport ”Beskattning av den svenska vargstammen 2012”

Sändlista:

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Värmlands län
Länsstyrelsen i Örebro län
Länsstyrelsen i Västmanlands län
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Gävleborgs län

Kopia per e-post till:

Sametinget
Viltskadecenter
Skandulv (Olof Liberg, Grimsö forskningsstation)
Miljödepartementet
Landsbygdsdepartementet
Jordbruksverket
Rådet för rovdjursfrågor
Rikspolisstyrelsen
Statens Veterinärmedicinska Anstalt
Naturhistoriska riksmuseet
Direktoratet for Naturforvaltning, Norge
Jord- och Skogsbruksministeriet, Finland

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Stockholm.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.

Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Förvaltningsrätten.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt och det ska vara undertecknat.

I skrivelsen ska Ni ange:

ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer,

vilket beslut som Ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.